

Begäran om utlåtande om arbetsgruppsbetänkande: Förtydligande av straffbarheten för tvingande till äktenskap

Inledning

Justitieministeriet begär utlåtande om arbetsgruppens betänkande ”Förtydligande av straffbarheten för tvingande till äktenskap” (Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2024:7).

Betänkandet har utarbetats i form av en regeringsproposition. I propositionen föreslås det att det till 25 kap. 3 § i strafflagen ska det att en person görs till föremål för tvångsäktenskap införas som ett syfte med gärningen i fråga. I motiveringen till propositionen preciseras vad som avses med tvångsäktenskap. Enligt propositionen ska bestämmelserna om ingående av tvångsäktenskap inte bara omfatta juridiskt giltiga äktenskap utan också äktenskap som kan jämföras med sådana.

Bakgrund

I enlighet med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram Ett starkt och engagerat Finland vidtar regeringen nödvändiga åtgärder för att göra bestämmelserna i strafflagen tydligare när det gäller straffbarheten i tvingande till äktenskap.

Riksdagen har i sin kläm från 2022 förutsatt att regeringen påskyndar granskningen av straffbestämmelserna om tvingande till äktenskap och utifrån det vidtar behövliga åtgärder för att i strafflagen förtydliga straffbarheten för tvingande till äktenskap (Rsv 285/2022 rd).

Justitieministeriet tillsatte den 28 september 2023 en arbetsgrupp för att bereda ett förslag för att förtydliga straffbarheten för tvingande till äktenskap (VN/26964/2022-OM-1). Till medlemmar i arbetsgruppen utsågs företrädare för justitieministeriet, Helsingfors universitet, Helsingfors tingsrätt, Åklagarmyndigheten, Finlands Advokatförbund, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Migrationsverket och Förbundet för mänskliga rättigheter. Arbetsgruppens mandatperiod var 28.9.2023–28.2.2024.

Arbetsgruppen hade till uppgift att utarbeta ett förslag för att förtydliga straffbarheten för tvingande till äktenskap i strafflagen. Arbetsgruppen har i enlighet med sitt uppdrag utarbetat sitt förslag i form av en regeringsproposition. I enlighet med uppdraget har arbetsgruppen hört organisationer för invandrarkvinnor samt skyddshem.

Målsättningar

Syftet med det lagförslag som ingår i arbetsgruppens betänkande är att förtydliga straffbarheten för tvingande till äktenskap i strafflagen och precisera bestämmelserna om människohandel i 25 kap. 3 § i strafflagen genom att till bestämmelsen foga det att en person görs till föremål för tvångsäktenskap som ett syfte för människohandelsbrott. Genom att förtydliga straffbestämmelserna strävar man efter att stärka skyddet för personlig frihet och integritet samt skyddet för privatlivet. Genom propositionen genomförs en del av de mål i regeringsprogrammet som gäller en trygg och kriställig rättsstat.

Svarsanvisningar för mottagare

Justitieministeriet begär ert utlåtande om arbetsgruppens betänkande om förtydligande av straffbarheten för tvingande till äktenskap.

Utlåtandena ska lämnas in senast den 22 april 2024 kl. 16.15 som svar på den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande om de så önskar.

Den som lämnar ett utlåtande måste registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur man använder tjänsten finns under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Ytterligare information om hur man använder utlåtandetjänsten ges av systemadministratörerna på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi. Vi ber de ministerier som använder VAHVA föra utlåtandet också under ärende VN/26964/2022 i VAHVA.

Utlåtanden kan också lämnas in per e-post till justitieministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.om@gov.fi. I de utlåtanden som sänds per e-post ber vi er använda diarienummer VN/26964/2022 som referens.

Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Justitieministeriet betalar inte arvode för begärda eller givna utlåtanden.

Tidtabell

Vi ber er lämna ert utlåtande till justitieministeriet senast den 22 april 2024.

Beredare

Leena Mäkipää, lagstiftningsråd, leena.makipaa@gov.fi, tfn 02951 50082

Bilagor:

[OM_2024_7_ML_12.3.2024.pdf](#) - Avioliittoon pakottamisen rangaistavuuden selkeyttäminen
- Työryhmän mietintö

Sändlista:

African Care r.y.
Amnesty International Suomen osasto r.y.
DaisyLadies r.y.
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta / professori Sakari Melander
Hämeen poliisilaitos
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Ihmisoikeusliitto
Irakin naisten yhdistys INY r.y.
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta / professori, emeritus Matti Tolvanen
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta / yliopistotutkija, tutkijatohtori Sanna Mustasaari
Itä-Uudenmaan kärjäoikeus
Julkiset Oikeusavustajat ry
Juristiliitto – Juristförbundet
Katolinen kirkko Suomessa
Korkein oikeus (varataan tilaisuus antaa lausunto)
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (KRIMO)
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta / professori Minna Kimpimäki
Lapsiasiavaltuutettu
Lasten perusoikeudet – Children´s Fundamental Rights ry
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Loisto Settlementti ry
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus
Maahanmuuttovirasto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry – Mannerheims Barnskyddsförbundet
rf
Monika-Naiset liitto ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto ry
Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry
Oikeuspoliittinen yhdistys – Rättspolitiska föreningen Demla ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kärjäoikeus

Pakolaisneuvonta ry
Pelastakaa Lapset ry
Poliisihallitus
Rajavartiolaitoksen esikunta
Rikosuhripäivystys
Rovaniemen hovioikeus
Setlementti Tampere ry
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Suomen Asianajajaliitto – Finlands Advokatförbund
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus
Suomen Islamilainen Yhdyskunta
Suomen ortodoksinen kirkko
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry – Finlands Polisorganisationers
Förbund rf
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry
Tampereen ensi- ja turvakoti r.y.
Tasa-arvovaltuutettu
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Turun yliopisto / apulaisprofessori Tatu Hyttinen
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Åbo Akademi / ROVU-hanke / professori Elina Pirjatanniemi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Mäkipää Leena
Oikeusministeriö